

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.624/2006/6. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Hrabár Andrea ügyvéd (3530 Miskolc, Erzsébet tér 5.) által képviselt I.rendű felperes neve I. r., II.rendű felperes neve II. r., III.rendű felperes neve III. r., IV.rendű felperes neve IV. r. és V.rendű felperes neve V. r. (felperesek címe) felpereseknek - a Dr. Braunné dr. László Mária ügyvéd (3400 Mezőkövesd, Honvéd u. 1.) által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 21.P.20.282/2004/53. sorszámú ítélete ellen az alperes részéről 54. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja azzal, hogy mellőzi az alperes kereseti illeték megfizetésére történő kötelezését.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A ... Megyei Bíróság számú ítéletével az alperest bűnösnek találta gondatlanságból elkövetett emberölés vétségében, ezért őt 2 évi fogház büntetésre ítélte, a büntetés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. A Ítéltábla számú végzésével az ítéletét helybenhagyta. A büntető ítélet tényállása szerint az alperes 2002. október 22-én gondatlan magatartást tanúsítva lelőtte az I. és II. r. felperesek fiát, a III.-V. r. felperesek édesapját.

A III.-V. r. felperesek szüleinek a házasságát a bíróság felbontotta, a gyermekeket az I.-II. r. felperesek, mint nagyszülők nevelték 1991 óta.

A néhai élettársi kapcsolatban élt, abból közös gyermeke is származott, továbbá nevelte élettársa két kiskorú gyermekét.

Módosított kereseti kérelmükben az I.-II. r. felperesek személyenként 2 000 000 Ft, a III.-V. r. felperesek személyenként 1 000 000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérték kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozott, hogy a néhainak nem volt szoros kapcsolata szüleivel és három gyermekével, a felpereseket a természetes gyászreakción kívül kompenzálандó hátrány nem érte.

Az elsőfokú bíróság tanú- és szakértői bizonyítási eljárás lefolytatását követően kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. r. felperesnek 500 000 Ft, II. r. felperesnek 1 000 000 Ft, IV. r. felperesnek 500 000 Ft, V. r. felperesnek 1 000 000 Ft nem vagyoni kártérítést. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az I.-V. r. felpereseket egyetemlegesen, hogy fizessenek meg az alperesnek 15 napon belül 10 000 Ft perköltséget. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg államnak külön felhívásra 180 000 Ft eljárási illetéket. Határozatának indokolásában az I., II., IV. és V. r. felperesek keresetét részben alaposnak, a III. r. felperes keresetét megalapozatlannak találta. A tanúbizonyítások eredményeképpen rögzítette, hogy a néhai, valamint a felperesek ugyan nem egy háztartásban, de közel laktak egymáshoz, az érzelmi kapcsolat az elhunyt apa és gyermekei között szoros és szeretetteljes volt. A néhai segítséget nyújtott szüleinek olyan munkákban, amelyet fizikai állapotuk miatt nem vagy csak nehezen tudtak volna elvégezni, mindezt annak ellenére tette, hogy az élettársi kapcsolatával a szülei nem értettek egyet.

A pszichológus és elmeorvos szakértői vélemények alapján azt állapította meg, hogy I. r. felperes pszichiátriai betegségben nem szenved, de még mindig rosszat álmodik fia halála óta, olyan érzése van, mintha féreg rágná a lábát, az éjszakái nyugtalanok, többször felriad. A II. r. felperes a halálesetet megelőzően is pszichiátriai kezelésben részesült, jelenleg gyenge fokú elmebetegségben, hangulati nyomottsággal kifejezett közérzészavarral, lelki eredetű testi tünetképződésre való hajlammal, fokozott betegségtudattal rendelkezik, jelenlegi pszichés állapotában fia halála részoki szerepet játszik. Ideggyengeségi állapotát a fia halála súlyosbíthatta, ez enyhe fokú életminőség-romlást eredményezett nála.

A IV. r. felperes édesapja halálát megelőzően pszichiátriai kezelés alatt nem állt, jelenleg enyhe fokú nyomott hangulattal, szorongással, feszültséggel, érzelmi- és indulati esékenységgel csökkent örömmézzel és késztetéssel jellemezhető ideggyengeségi állapotban szenved. Jelen pszichés állapota édesapja halálával egyértelműen összefüggésbe hozható, életkorára és kialakulóban lévő személyiségére figyelemmel ez életminőségét jelentősen rontja és károsan befolyásolja társas kapcsolatának alakulását.

Az V. r. felperes sem állt pszichiátriai kezelés alatt édesapja halálát megelőzően, jelenleg azonban kezelésre szorul, azon rendszeresen részt is vesz. Pszichiátriai tünetei közepes súlyosságúak, életkorára, fejlődésben lévő személyiségére tekintettel életminőségét jelentősen rontják, társas kapcsolatai alakulására negatívan hatnak. A IV. és V. r. felperesek tanulmányi eredményei romlottak, a pszichológus szakértő véleménye szerint a nagyszülők életvitelét, tekintettel életkorukra rögzült szokásukra, a fiúk elvesztése

valószínűleg kevésbé akadályozza, mint IV. és V. r. felperesét. Az elsőfokú bíróság a rendelkező részben írt összeget találta a felpereseket ért immateriális hátrány kompenzálására alkalmasnak, IV. és V. r. felperesek esetében figyelemmel volt arra, hogy az V. r. felperes jelenleg is kezelésre szorul. A III. r. felperes vonatkozásában a bizonyítottság hiánya miatt utasította el a keresetet.

Az elsőfokú ítélet marasztaló rendelkezése ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperesek keresetének az elutasítását és javára perköltség megállapítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a néhai élettársa által kezdeményezett perben az élettárs személyes meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy a néhai sem tartásdíj, sem egyéb formában nem járult hozzá külön élő gyermekei tartásához, vitatta, hogy érzelmileg szoros kapcsolatban álltak volna, az élettárs és a szülők között kifejezetten rossz volt a kapcsolat. A néhai és a III.-V. r. felperesek kapcsolattartása véletlenszerű volt. A szakértői vélemények sem támasztják alá a nem vagyoni kártérítési igény megalapozottságát. Az I. r. felperes a szakértői vélemény szerint pszichiátriai betegségben nem szenved, a II. r. felperes esetében enyhe fokú életminőség-romlás keletkezett, IV. r. felperes esetében a tünetek nem súlyosak, az V. r. felperesnél pedig csupán közepes fokban súlyos tünetek jelentkeztek. Összességében álláspontja az, hogy bár bírói mérlegelés körébe tartozik a nem vagyoni kártérítés összegének a meghatározása, a szakértői vélemények tartalma ellenére is teljes egészében a kereseti kérelmek elutasítását kérte.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A Pp. 253. § (3) bekezdése szerint - fellebbezés hiányában - nem érintette a III. r. felperes keresetét teljes egészében elutasító és az I., II., valamint a IV. r. felperesek keresetét részben elutasító ítéleti rendelkezést.

Az alperes fellebbezését az alábbiak szerint nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást és helyes volt az abból levont jogi következtetése is, azt a következőkkel egészíti ki az ítélet tábla.

Az Alkotmány 15. §-a szerint a család intézménye alkotmányos védelem alatt áll. Ebből következően a felpereseknek **néhai neve** halálával sérült a családban éléshez való alanyi jogosultságuk, amely fennállása idején sem követeli meg a fizikai együttlakást. Ezen túlmenően a II., IV. és V. r. felpereseknek az Alkotmány 70/D. §-ában meghatározott, a lehető legmagasabb szintű testi- és lelki egészséghez való alapjoga, egyidejűleg a Ptk. 76. §-ában nevesített személyhez fűződő joga is sérült.

Helyesen értékelte tehát az elsőfokú bíróság, hogy az I. r. felperes esetében a családban éléshez való alanyi jog sérült, a II., valamint a IV. és V. r. felperesek esetében pedig kettős személyiségi jogi sérelemről van szó.

A fellebbezésben felhívottakra tekintettel emeli ki az ítélet, hogy a perben meghallgatott tanúk a néhai és gyermekei, valamint szülei közötti kapcsolat fennálltát igazolták, a szakértői vélemény megállapításai aggálytalanok, ezért az elsőfokú bíróság által a felpereseket ért sérelem kompenzálására kamatfizetési kötelezettség nélkül megállapított összeg szükséges, de egyben elegendő is.

Fentiek alapján az ítélet az elsőfokú bíróság - kiegészítésekkel helyes - ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

Észlelte az ítélet, hogy az elsőfokú bíróság az alperest államnak járó külön felhívásra történő kereseti illeték megfizetésére kötelezte. Az elsőfokú bíróság az alperes részére a számú tárgyalási jegyzőkönyvben személyes költségmentességet engedélyezett. Ebből következően az ítélet az alperes illetékfizetésre történő kötelezését mellőzte.

Az alperes fellebbezése sikertelen volt, azonban a felpereseknek a másodfokú eljárással költségük nem merült fel, így ebben a vonatkozásban határozni nem kellett. A személyes költségmentesség kedvezményében részesült alperes sikertelen fellebbezése miatt az illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) és 14. §-a alapján az állam viseli.

D e b r e c e n, 2007. szeptember 11. napján

Dr. Urhegyi Béla sk. a tanács elnöke, Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. előadó bíró, Dr. Pataki Istvánné sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -